

A térítési díj és a tandíj mértéke, az igénybe vehető kedvezmények köre és a jogosultsági és igénylési feltételek

A szakképzés ingyenessége

A szakképzésről szóló 2019. év LXXX. törvény (továbbiakban Szkt.) **3. § szerint a szakképzés az alábbi esetekben ingyenes:**

- a) **az első kettő szakma megszerzését** – ideértve az ahhoz kapcsolódó előkészítő évfolyamban, illetve a műhely iskolában való részvételt is – az első szakmai vizsga befejezéséig, a második szakma esetén legfeljebb három tanéven keresztül,
- b) a szakmai képzéshez kapcsolódó **első szakképesítés megszerzését az első képesítő vizsga letételéig** és
- c) a technikumban tanulói jogviszony, illetve felnőttképzési jogviszony keretében **az érettségi bizonyítvány megszerzését** az általa, illetve az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott szakképző intézményben ingyenesen biztosítja. A szakképzésben való ingyenes részvétel szempontjából nem számít önálló szakma megszerzésének a munkakör magasabb színvonalon történő ellátása céljából a meglévő részsakmát magában foglaló szakmára történő felkészítés és szakmai vizsga letétele.

(1a) Az állam, illetve az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott szakképző intézményben minden esetben ingyenes a szakképzésben tanulói jogviszony keretében való részvétel **a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű** vagy fogyatékkal élő személy részére.

(2) Attól a tanulótól, illetve képzésben részt vevő személytől, aki a szakképzésben ingyenesen vesz részt, a Kormány rendeletében meghatározott esetben szedhető térítési díj, illetve tandíj. A szakképzés megszervezése, végzése és feltételeinek biztosítása ezt meghaladóan nem tehető pénzbeli, anyagi, természetbeni hozzájárulástól vagy költség terítéstől függővé, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzésben ingyenesen vesz részt.

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (továbbiakban Szkr.) 1/A. § szerint a szakképzés **ingyenes részvétele illeti meg:**

- a) a magyar állampolgárt,
- b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyt,
- c) a Magyarország területén élő hontalant, menekültet, oltalmazottot, menedékest, befogadottat, bevándoroltat, letelepedettet,
- d) a nemzetközi megállapodás alapján a magyar állampolgárokkal azonos elbírálás alá eső külföldit,
- e) azoknak az országoknak az állampolgárait, amelyekben a magyar állampolgár a viszonyosság elve alapján igénybe veheti az adott állam felsőoktatási szolgáltatásait,
- f) a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény (a továbbiakban: kedvezménytörvény) hatálya alá tartozó, de magyar állampolgársággal vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogával nem rendelkező személyt,
- g) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározott – magát magyar nemzetiségűnek valló – harmadik országbeli állampolgárt,

feltéve, hogy nem áll a kedvezménytörvény hatálya alatt, és magyar állampolgársággal sem rendelkezik,

h) a magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás és tartózkodás céljából kiállított engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárt,

i) az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárt.

2. § (1) Az állami szakképző intézmény és az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott nem állami szakképző intézmény annak, aki a szakképzésben ingyenes részvételre jogosult, **ingyenesen biztosítja**

a) a szakmai oktatáshoz, illetve a szakmai képzéshez közvetlenül kapcsolódó foglalkozást,

b) a képzési és kimeneti követelményekhez, illetve a programkövetelményhez kapcsolódó tananyag megismerését és feldolgozását,

c) a mindennapos testnevelést,

d) az osztályozó vizsgát, a különbözeti vizsgát, valamint az ezekhez kapcsolódó javító- és pótlóvizsgát (a továbbiakban együtt: tanulmányok alatti vizsga) és

e) – az e rendeletben meghatározott kivétellel – ugyanazon évfolyam megismétlését.

(1a) A javító- és pótlóvizsga ingyenessége a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnése után letett első javító- és pótlóvizsgára is irányadó.

(2) Az állami szakképző intézmény és az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott nem állami szakképző intézmény a tanköteles tanuló számára az (1) bekezdésben meghatározottakon túl ingyenesen biztosítja a) a szakképző intézmény nyitva tartása és a jogszerű benttartózkodás ideje alatti, valamint az étkezés ideje alatti felügyeletet,

b) jogszabályban meghatározottak szerint az egészségfejlesztést és a kötelező rendszeres egészségügyi felügyeletet,

c) a szakképző intézmény által a szakmai oktatással összefüggésben szervezett, a szakképző intézményen kívüli egyéb foglalkozáson, tanulmányi kiránduláson vagy egyéb szakmai programon való részvételt,

d) a szakmai oktatáshoz közvetlenül nem kapcsolódó foglalkozást, valamint a felzárkóztató és fejlesztő pedagógiai ellátást,

e) a szakképző intézményben folyó szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés során a tanuló és a képzésben részt vevő személy által felhasznált szakmai anyagokat, az ahhoz szükséges munkaruhát és védő felszerelést (a továbbiakban együtt: tanulói felszerelés) és

f) a közismereti oktatás elsajátítására irányuló vagy a tartós gyógykezelés miatt létesített vendégtanulói jogviszonyban való részvételt

Az Szkt. 3. § (2) bekezdése alapján attól a tanulótól, illetve képzésben részt vevő személytől, aki a szakképzésben ingyenesen vesz részt, a Kormány rendeletében meghatározott esetben szedhető térítési díj, illetve tandíj. A szakképzés megszervezése, végzése és feltételeinek biztosítása ezt meghaladóan nem tehető pénzbeli, anyagi, természetbeni hozzájárulástól vagy

költség terítéstől függővé, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzésben ingyenesen vesz részt.

5. § (1) A szakképző intézmény és a duális képzőnél nem szedhet térítési díjat és tandíjat a szakirányú oktatás szakképzési munka szerződés keretében folyó része után.

A Szkr. 35 § (3) pontja alapján a magyar és az angol nyelvű Europass-kiegészítő ingyenesen és elektronikus formában, a vizsgázó külön kérésére papíralapú iratként kerül kiadásra. A magyar és az angol nyelvtől eltérő más nyelvű Europass-kiegészítő elektronikus formában, a vizsgázó külön kérésére papíralapú iratként kerül kiadásra, a kiadásáért a kérelmező térítési díjat fizet az akkreditált vizsgaközpont részére.

Az Szkr. 175. § alapján a tanuló az Európai Unió és a Magyarországgal szomszédos nem európai uniós állam hivatalos nyelvének valamelyikéből, valamint kínai, arab és orosz nyelvből megszerzett államilag elismert nyelvvizsga díjához hozzájárulásra jogosult. Az e jogcímen tanulónként és nyelvvizsgánként kifizethető hozzájárulás mértéke nem haladhatja meg a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltsége egyhavi összegének harmincnégy százalékát. Az e bekezdés szerinti hozzájárulás nem illeti meg a tanulót, ha jogszabály alapján a nyelvvizsga díjának megfizetéséhez egyébként támogatás igénybevételére jogosult. A hozzájárulás rendelkezésre bocsátásáról – a tanuló igazolt kérelme alapján – az igazgató gondoskodik.

A térítési díj és tandíjra vonatkozó információk:

Az Szkr. 94. § (1) b) pontja alapján a fenntartó meghatározza a térítési díj és a tandíj szabályait, valamint az adható kedvezmények feltételeit. 124. § (1) pontja alapján az igazgató gondoskodik a térítési díj és a tandíj beszedéséről.

Az Szkr. 4. § (1) pontja kimondja, hogy **a térítési díjat és a tandíjat az igazgató**, a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény esetében a kancellár **a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony létrejötte előtt állapítja meg**, és hozza a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tudomására.

(2) Az állami szakképző intézmény és az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott nem állami szakképző intézmény **térítési díj ellenében biztosítja**

a) a 2. §-ban meg nem határozott egyéb foglalkozásokat,

b) a felnőttképzési jogviszonyban a tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt az érintett foglalkozásokon való ismételt részvételt és

c) az érettségi bizonyítvány megszerzése vagy a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnése után az érettségi vizsga, továbbá az adott vizsgatárgyból a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony fennállása alatt az érettségi bizonyítvány megszerzése előtti sikertelen érettségi vizsga második vagy további javító- és pótló vizsgáját.

(3) Az állami szakképző intézmény és az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott nem állami szakképző intézmény **tandíj ellenében biztosítja**

a) a szakképző intézményben a szakmai oktatáshoz nem kapcsolódó képzést, valamint az ezzel összefüggő más szolgáltatást,

b) a tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt az évfolyam harmadik és további alkalommal történő megismétlését.

A tanulói juttatásai és az őt megillető további kedvezmények

A Szkt 59. § (1) pontja alapján a tanuló a Kormány rendeletében meghatározottak szerint ahhoz a szakképző intézményben szervezett szakmai oktatáshoz kapcsolódóan, amelyben ingyenesen vesz részt

a) az első szakma megszerzésével összefüggésben

aa) – a szakirányú oktatásban szakképzési munka szerződéssel részt vevő tanuló kivételével – ösztöndíjra és

ab) egyszeri pályakezdési juttatásra,

b) rászorultsági helyzete és jó tanulmányi eredménye alapján pályázat útján támogatásra jogosult. Az e bekezdés szerinti juttatásra vonatkozó követelést hat hónapnál régebbi időre bírósági úton akkor lehet visszamenőlegesen érvényesíteni, ha a jogosult a követelés érvényesítésével alapos ok miatt késlekedett. Három évnél régebbi időre az e bekezdés szerinti juttatásra vonatkozó követelés bírósági úton nem érvényesíthető.

A tanuló juttatásai

170. § Az Szkt. 59. § (1) bekezdése szerinti ösztöndíj, egyszeri pályakezdési juttatás és támogatás alapja a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltségének egyhavi összege.

171. § (1) Az Szkt. 59. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti **ösztöndíj havonkénti összege**

a) a technikumban folyó ágazati alapoktatásban az ösztöndíj alapjának nyolc százaléka, a szakképző iskolában folyó ágazati alapoktatásban az ösztöndíj alapjának tizenhat százaléka,

b) a szakképző intézményben folyó szakirányú oktatásban az ösztöndíj alapjának

ba) nyolc százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 2,00–2,99 között van,

bb) huszonöt százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 3,00–3,99 között van,

bc) negyvenkettő százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 4,00–4,49 között van,

bd) ötvenkilenc százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 4,49 fölött van.

(1a) Az ösztöndíj havonkénti összege az ösztöndíj alapjának tizenhat százaléka, ha a tanuló nem rendelkezik a szakképzés keretében fennálló tanulói jogviszonyából a megelőző tanévre vonatkozóan figyelembe vehető év végi minősítéssel.

(2) Az előkészítő évfolyamon járó ösztöndíj havonkénti összege az ösztöndíj alapjának nyolc százaléka.

(3) Az ösztöndíjra – a szakirányú oktatásban szakképzési munka szerződéssel részt vevő tanuló kivételével – az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan az adott szakmára vonatkozóan a szakmai oktatásnak a szakmajegyzékben meghatározott időtartamáig a szakképző intézmény nappali rendszerű olyan szakmai oktatásában tanulói jogviszonyban részt vevő tanuló jogosult, amelyre jogszabály alapján ingyenes részvételre jogosult. A megismételt évfolyamon nem részesülhet ösztöndíjban a tanuló, ha évfolyamismétlésre kötelezték. Az adott tanév hátralevő részében nem részesülhet ösztöndíjban a tanuló, ha az igazolatlan mulasztása eléri a hat foglalkozást. E bekezdést kell alkalmazni az előkészítő évfolyam és a műhelyiskola tanulója is.

172. § Az Szkt. 59. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti **egyszeri pályakezdési juttatás** egyszeri összege az egyszeri pályakezdési juttatás alapjának

- a) százharminchárom százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 2,00–2,99 között van,
- b) száznyolcvannégy százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 3,00–3,99 között van,
- c) kettőszáznegyvenhárom százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 4,00–4,49 között van,
- d) háromszázketten százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 4,49 fölött van.

173. § (1) Az Szkt. 59. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott támogatásra a 171. § (3) bekezdésének megfelelő olyan tanuló pályázhat, aki

a) a pályázat benyújtásakor vagy az azt megelőző öt évben hátrányos helyzetűnek minősül, vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és b) a pályázat benyújtását megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 3,50 fölött van.

(2) A támogatás havonkénti mértéke, ha a tanuló a szakképzés keretében fennálló tanulói jogviszonyából a megelőző tanévre vonatkozóan figyelembe vehető év végi minősítéssel

a) rendelkezik, a támogatás alapjának

aa) tizenhat százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 3,50–3,99 között van,

ab) huszonöt százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 4,00–4,49 között van,

ac) harmincnégy százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 4,49 fölött van,

b) nem rendelkezik, a 171. § (1a) és (2) bekezdése szerinti mértékének a támogatás alapjára vetítve megállapított összege.